

DKUUG-Nyt

Nr. 89 — December 1996

Strategi

Så kom professionalisme på dagsordenen i DKUUG.

Læs mere om hvilken vej DKUUG går!

NT tager væksten

DKUUG gør status på NT.

Riskær vil have Erhvervskunder

Hadet af de fleste - elsket af de få.

Riskær er stadig med i CyberCity.

Indhold

Professionalisering er dagsordenen	4
NT tager væksten	8
Standardisering af Java - DKUUG bliver center	15
OLAP åbner for værdierne i dit DataWarehouse	16
De svære ord	19
Riskær vil have erhvervskunder	20
Bestyrelsens konstituering	24
Konkurrence	25
Etc.	26
Klubaften i København	27

Så ruller hjulene atter!

Ja, når franskmændene kan, så kan vi danskere også! Eller hvad? Under alle omstændigheder lukkede de danske lastbilchauffører lige Danmark for en kort bemærkning. Og rimeligt effektivt endda. Og hvad kommer der så ud af det. Får de kære chauffører deres fradrag/godtgørelse, eller snyder vores kære skatteminister Karsten Kock dem. Det vil nok ikke være særligt klogt af ham, for nu har de dansk langturschauffører jo vist hvad de er i stand til når de står sammen.

Og så er det oveni købet en venstremand der er deres talsmand. Det virker jo helt forkert. Det "plejer" jo at være en person, der står lang ude til den anden side, som f.eks ved skraldemands-konflikten i Århus.

For nylig var jeg til middag hos nogle gode venner. Min bordherre fortalte mig om sin nabo. Hans nabo mente ikke længere, at han kunne være socialdemokrat

mere, fordi han nu tjente så mange penge som han gjorde. Kan det være sandt. Har politisk tilhørsforhold noget med penge at gøre? Eller har naboen misforstået det hele? I bekræftende fald er det måske ikke så mærkeligt, at mange mener, at socialdemokratiets arbejderkamp er slut. For der er ikke flere arbejdere i lille Danmark. Alle tjener gode penge nu om dage!

På redaktionen har vi endnu ikke haft denne diskussion. Vi ville heller aldrig blive enige, men det skal vi vel heller ikke. Måske skal vi bare lade det ligge, og så bare koncentrere os om at få bladet ud, og helst inden jul. **From all of us to all of you - Merry Christmas, and a Happy New Year.**

Fung. redaktør
Gitte D'Arcy

PC-programmer på din workstation?

NCD

Er du træt af at skulle have både pc og workstation på bordet, eller savner du adgang til PC programmer?

Så er **NCD WinCenter Pro** løsningen.

Central installation og vedligeholdelse af PC applikationer på nettet.

WinCenter Pro betyder, at du kan benytte dig af alle programmer der kan afvikles under Windows NT, de er kun en RSH kommando væk og dine filer kan stadigvæk kopieres med RCP.

Ring 39 57 73 00 eller mail netsales@berendsen.com
hvis du ønsker information om NCD WinCenter Pro

Berendsen
Data

Professionalisering er dagsordenen

DKUUGs nyvundne rigdom skal bruges på tiltag af værdi for medlemmerne. Så langt kan alle være enige, spørgsmålet er blot hvilke tiltag

Ole Farbøl

Foto: Leif Tuxen

Utallige danskere bygger luftkasteller lørdag eftermiddag. Drømmer om hvad de vil bruge den store lottogevinst til, og i drømmen er det eneste, som behøves til at løse alle deres problemer, den store pose penge.

Hos Dansk Tipstjeneste ved de bare, at sådan er det ikke. De ganske, ganske få, der bliver lottomillionærer, får i stedet problemer med, hvad de skal stille op med den nyvundne rigdom. Derfor har Tipstjenesten udgivet en guide for millionærer.

Sådan en kunne DKUUG godt bruge. Salget af DKnet lunede med, hvad der diplomatisk beskrives som et to-cifret millionbeløb, men hvad gør en forening med 350 medlemmer, når den pludselig er kommet til at sidde på toppen af en pengetank.

Scorer kassen? Holder århundredets fest. Inviterer samtlige medlemmer jorden rundt med Concorde?

Ikke i DKUUG. Sådan gør man jo ikke i en non-profit organisation drevet af passionerede teknik-aficionados.

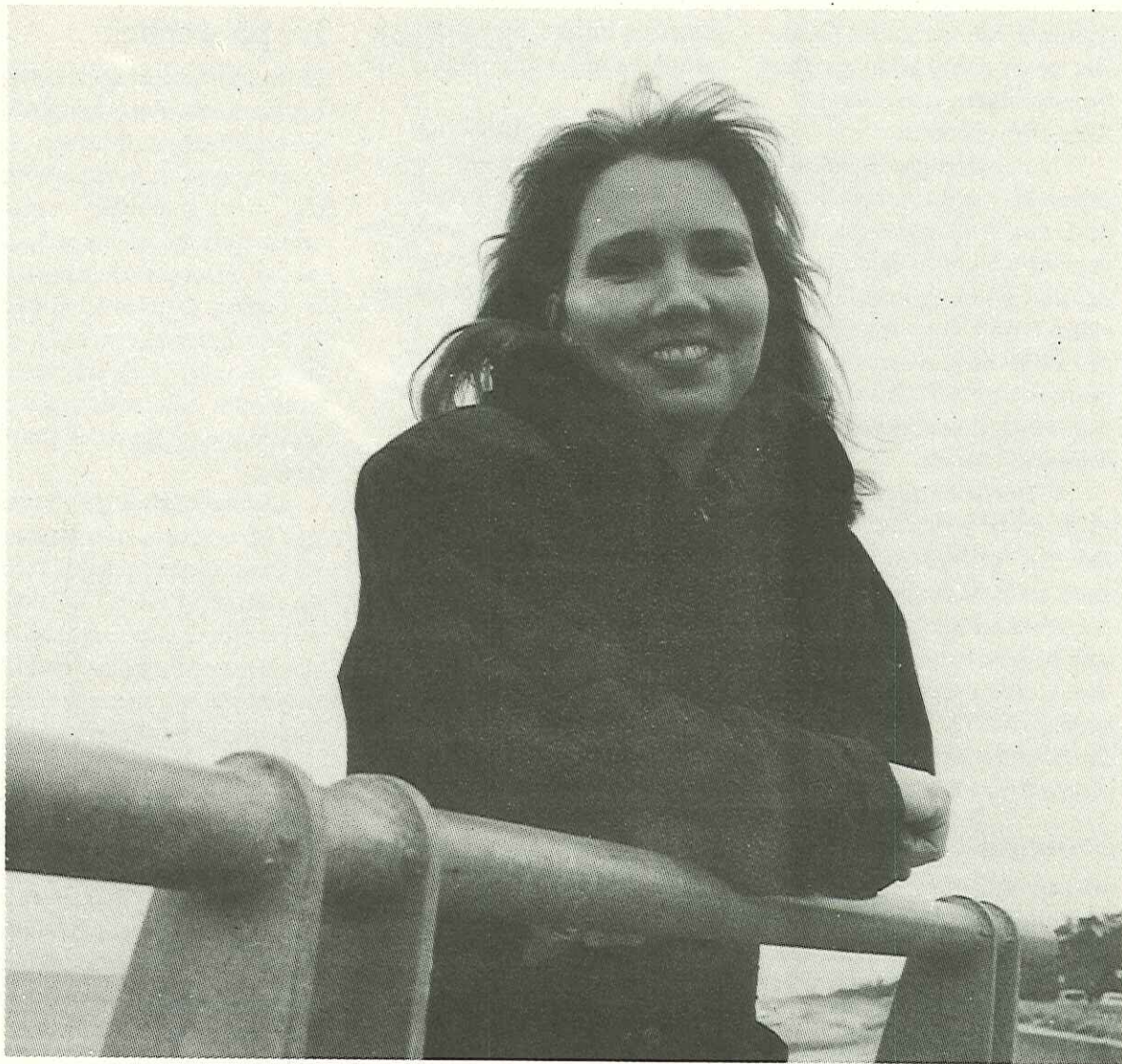
- Det er faktisk svært at være rig. Vi skal gøre noget, der er til glæde for de medlemsvirksomheder, som gennem årene har skabt værdierne. Spørgsmålet er blot hvad "noget" er, siger DKUUG-veteranen Kim Biel-Nielsen.

Og rigdommen skal ikke overdrives. Jævnfør det grundstødte Mindship-projekt, hvor Københavns jet-set bekræftede hinandens medlemskab af eliten, alt imens de åd sig gennem millionerne, så er der grund til at advare mod storhedsvanvid. Formuen skal omgås med omtanke.

Missionen

DKUUG blev skabt med to primære mål. For det første at være mødested og generator af personlige netværk mellem solidt funderede teknik-entusiaster. For det andet for at promovere åbne systemer, og IBM er ikke længere det onde imperium, nu er vi i lommen på softwareleverandører, så også på dette område er den gamle mission stadig værd at kæmpe for.

- Efter salget af DKnet står vi i en helt anden økonomisk situation og må revurdere strategien. Hvilken vej ønsker vi, DKUUG skal udvikle sig, spørger Myanne Olesen (kasserer i bestyrelsen). Bestyrelsen plus et par strategiske indpiskere tog på weekend på Bornholm for at diskutere fremtid og for at kunne stille forslag, som generalforsamlingen som over-

- Efter salget af DKnet står vi i en helt anden økonomisk situation og må revurdere strategien. Hvilken vej ønsker vi, DKUUG skal udvikle sig, spørger Myanne Olesen.

dommer må vælge imellem. Der er en høj grad af enighed i bestyrelsen, men den er ikke 100 procent.

- Nu er uenighed i afmålte doser jo frugtbart, så det er ikke noget dårligt tegn, men vi er enige om at få mere kød og blod på en gammel beslutning: DKUUG er ikke længe-re UNIX-only, men åbne systemer, og den fokus skal vi i højere grad realisere, siger Myanne Olesen.

På Bornholmerturen fik EDB en helt ny betydning. Der var indlagt en udflugt med en naturvejleder, der havde medtaget en halv flaske kryddersnaps af egen avl. Han var medlem af foreningen EDB, der sådan cirka betyder Erfarne Danske Brændevinsbrændere.

Professionalisering

- Vi er enige om, at foreningen skal styrkes gennem professionalisering. Vi vil ansætte en direktør og en administrativ medarbejder i sekretariatet, siger Myanne Olesen. Vi er også enige om en opstramning af den finansielle styring. Formuen skal

bevares intakt, mens driften afholdes af formuens forrentning.

Revision er hidtil sket med en foreningsvalgt revisor. Generalforsamlingen skal tage stilling til professionalisering på området gennem brug af statsautoriseret revisionsfirma.

Der er også foreslået honorar til bestyrelsesmedlemmer på 25.000 kroner. Til gengæld for vederlaget følger et professionelt, juridisk ansvar for foreningens drift udover det nuværende moralsk/etiske.

Også bladet skal styrkes gennem professionalisering. Med ansættelse af en halvtids redaktør skal der bruges mere krudt på indhold end på teknisk produktion, som det sker idag.

- Problemet idag er, at vi alle har primære erhverv, som vi nødvendigvis skal varetage først. Ved at professionalisere funktionerne får vi folk, der har dem som første prioritet, siger Myanne Olesen.

Liv på webben

På Bornholmerturen nåede bestyrelsen, der genopstiller på generalforsamlingen, konsensus om, at medlemsmøder, arrangementer og eksterne aktiviteter kører videre på det nuværende niveau. Business as usual i forhold til antal arrangementer, men måske med mere markante event for eksempel ved at skaffe store navne til Danmark.

Derimod skal der foretages et valg om, hvorvidt standardiseringsarbejdet, som er en mangeårig DKUUG-styrkeposition, skal opprioriteres. Det er formand Keld Simonsens hjertebarn, som han gerne ser tilført flere resourcer.

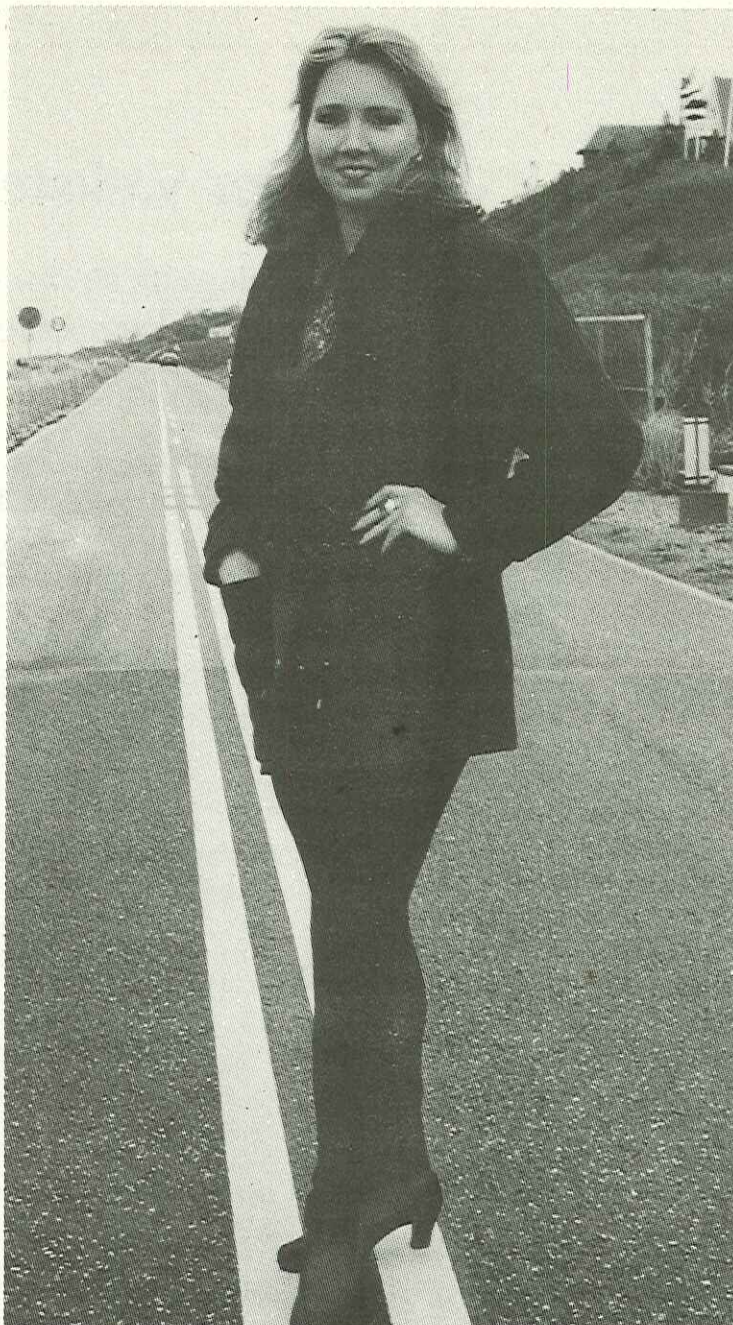
- Vi arbejder også videre med ideer om en ny FTP-server og mere liv på webben. Vi skal ikke ud at skabe et nyt "netbarn", det er ikke vores opgave at være Internet-provider, vi skal være content-provider, siger Myanne Olesen.

Men alt dette kan naturligvis ikke ske på een gang.

Med direktøransættelsen som krumtap skal foreningens logistik relativt hurtigt falde på plads, mens nye netservices skulle kunne udvikles i løbet af næste år, hvor bestyrelsen også håber at kunne realisere Fora-ideen. Via Fora kunne der etableres samarbejde med mindre organisationer, for eksempel erfa-grupper med interesse i åbne systemer, der til fælles gavn kunne bruge DKUUG som talerør.

- Vi har idag fået et økonomisk fundament, der gør, at vi kan tillade os satsninger, at tage chancer der ikke før var mulige. Det, synes jeg, også giver os en pligt til at forny os, så foreningen fortsat er et spændende forum at være medlem af. Gennem professionaliseringen må vi kunne frigøre energi, der før blev brugt til rent praktiske gøremål, til at få mere indhold og ånd i foreningsarbejdet, mener Myanne Olesen.

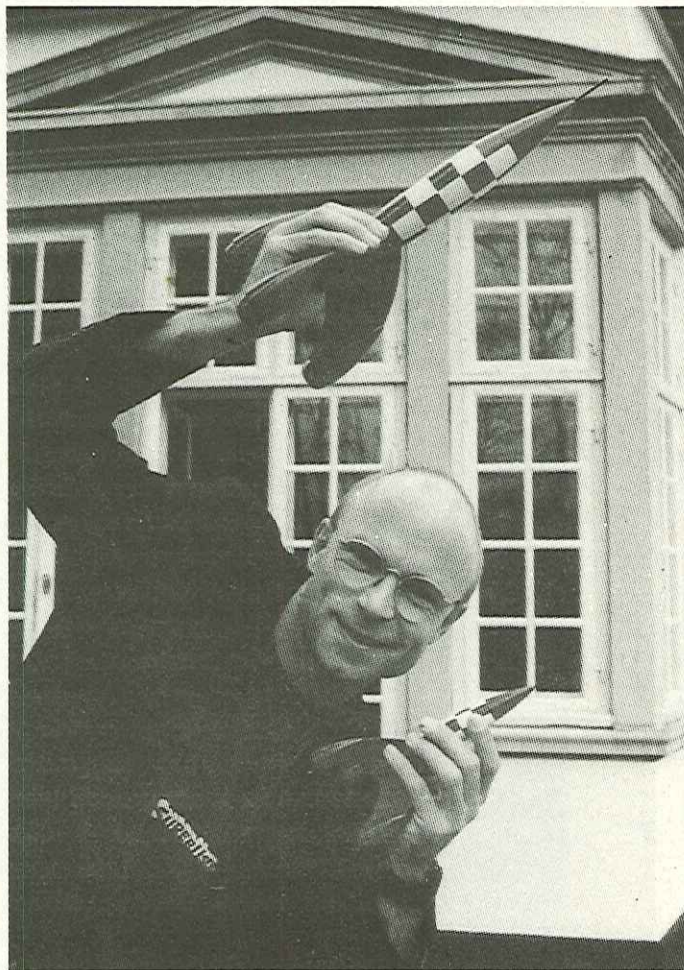
□

- DKUUG er et forum for IT-professionelle, vi har uudnyttede muligheder for at engagere flere, og jeg så gerne, vi markerede os kraftigere i IT-debatten, siger Myanne Olesen.

NT tager væksten

NT er et small-scale system med elegante styrker og klare mangler, men det er dagsordenen. Sat af brugere, der har vænnet sig til Windows-looket på skrivebordet

Ole Farbøl, Journalist

Frem til Windows 95 og NT vedgik kyndige iagttagere blankt OS/2's overlegenhed som operativsystem over diverse Windows-udgaver. Men uanset IBM's klare tekniske fordele vandt Microsoft's ustabile vinduer applikationskrigen. IBM forsøger nu endnu en relancering, som de færreste tror på. Windows sidder idag tungt og sikkert på den installerede base.

Men Microsoft kan det trick, som IBM ikke kan.

UNIX sidder med 45-50 millioner brugere og langt de fleste applikationer også tungt på sit marked. Tungt, men ikke sikkert. Trods kun skønnet en million NT-brugere og en udtalt mangel på NT-applikationer, så er det her, det vil sne.

- NT vinder. UNIX har en 10 procents vækstrate, mens NT's stiger til himlen. Om få år vil der være flest NT-brugere, mener Brian Eberhardt, der er direktør for SuperUsers, UNIX-pio-

ner og årelang fortaler for åbne systemer.

Det vil tage mange år at bære UNIX ud

Det betyder ikke, at klokken ringer for UNIX. Det er alt for tidligt at skrive gravskriften. De første PC'er var dårligt kommet på gaden, før selvudnævnte profeter kaldte mainframes for dinosaurer og forudsagde deres hastige pension, og trods idelige gentagelser af spådommen kører de store systemer snart på tyvende år ufortrødent videre.

Men der er ingen vej uden om erkendelsen, at UNIX's fremtid ser noget broget ud. Som operativsystem for masserne kan krigen være tabt: På workstations har UNIX fremtiden bag sig. Som operativsystem for den tekniske elite har UNIX derimod fremtiden foran sig: I high-end - på serverne - får NT derimod svært ved at få en ben til jorden. Der er investeret så store beløb i serverne, og her kræves rationelle grunde til et skift, at

det ikke er relevant.

Det vil imidlertid tage mange år at bære UNIX ud: For det første på grund af den installerede base, de eksisterende applikationer og UNIX' særlige goodwill, for det andet på grund af TINA - et begreb som Margaret Thatcher udødeliggjorde ved flittig brug, når hun med håndtasken bankede politiske venner og modstandere på plads.

“Måske er der alligevel en poetisk retfærdighed ligesom i eventyr. NT 'sejrer ad helvede til' ”

There Is No Alternative til UNIX til de rigtigt tunge opgaver, til de store transaktionsmængder. Her falder NT uhjælpeligt til jorden med et brag. Hvis UNIX er Porschen til high-speed opgaverne, så er NT Toyota Corollaen - uden Porschens intensitet, end ikke med en charme

som en 2CV, men det er den kønsløse japaner, der er blevet masseproduktet.

For ægte, fuldblods UNIX-entusiaster ser billedet således ikke håbløst, men dog temmelig begrædeligt ud. Tænk at tabe til et Microsoft, hvis egentlige kunst er at ligge på baghjul, til en helt suveræn evne til at markedsføre andres geniale indfald fra i forgårs som morgendagens teknologi (og somme tider endda i en ringere udgave).

Og så endda tabe ved at få smidt alle sine egne argumenter i hovedet. For når Bill Gates taler, så er det UNIX-buzzwords, der strømmer ud. TCP/IP, FTP, Telnet, Internet, JAVA, HTML... Mere filosofisk indstillede kan overveje om UNIX virkligt taber, når det er UNIX-teknologierne en bloc, der bliver markedsstandard.

Men noget tyder på, at Windows inklusive NT er ved at 'sejre ad helvede til', som daværende LO-formand Thomas Nielsen i sin tid så bramfrit fik karakteriseret arbejderbevægelsens succes og kim til egen undergang.

I Brian Eberhardts vurdering er den helt afgørende motor for NT's succes de kommende år brugernes tilvænning til grænsefladen fra W3.11 eller W95, der er nutidens bud på en IBM kuglehoved skrivemaskine.

At NT under overfladen er noget helt andet, er i den sammenhæng ligegyldigt, farveladen ligner, hvilket ikke blot tiltaler det konservative element i ethvert menneskes sjæl, det er praktisk.

Men den moderne kuglehovedmaskine er allerede idag et overkill. Diske, processorer og officepakker galopperer afsted i et vildt ræs, hvor brugerne forlængst er efterladt på sidelinien (hvilke af de tonsvis af ny duppeter i en nutidig Word 1) kunne ikke også lade sig gøre i en suite for seks år siden 2) betyder en reel forretningsmæssig gevinst for brugeren 3) Og har samme bruger fundet ud af, inden der kommer en ny version, hvor det alligevel er lavet om??).

Problemet er blot, at fortsætter udviklingen, så er de næste, som bliver efterladt

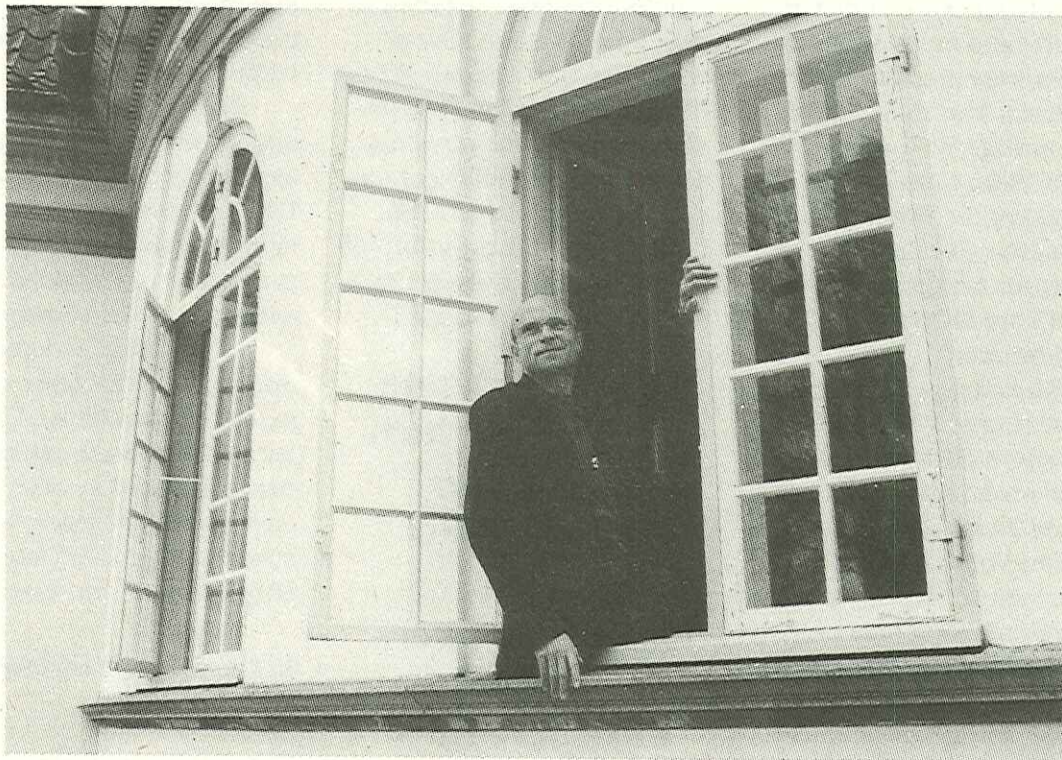
på sidelinien; systemadministratorerne.

- Hvis den nuværende udvikling fortsatte, ville det blive kaos. I år 2010 skulle en simpel desktop-maskine have en lokal harddisk på en Terabyte, workstations og servere diske hvis målestok, jeg end ikke kender navnet på. Jeg har ikke blot svært ved at se, hvordan vi skulle kunne administrere disse datamængder, jeg har svært ved at se, hvad vi skal med det, hvis det ikke skal være teknologi for teknologiens egen skyld?

“Men indtil da er det, den der ejer skrivebordet, der ejer verden”

I stedet ser han NC-ideen, mainframeteknologi iført GUI-forklædning, som et mere sandsynligt bud på udviklingen.

- Med anonyme hestekræfter leveret fra HTTP-servere, som måske hverken kører UNIX eller NT, og vi vil

næsten alle nok også være ligeglade, det er bare et ukendt system, der leverer horsepower, siger Brian Eberhardt.

Anno 1996 kan det være svært at se Microsoft i en taberrolle, dog så også IBM engang fuldstændig uovervindelig ud, og foreløbigt er

det da også den, som ejer skrivebordene, der sætter dagsordenen.

- På skrivebordene har UNIX tabt kampen. Kontorsystemer med en grafisk grænseflade kom for sent og var ikke gode nok. Selv jeg, mangeårig UNIX-fan, har en PC med Windows 95.

Sikkerhed i W95 er imidlertid af samme høje kvalitet som i DOS - d.v.s. ikke-eksisterende. I NT kan der derimod laves kravlegårde, der hindrer brugere i at udføre fatale handlinger, og opbygges sikkerhedssystemer, som i nogle tilfælde endda er bedre under UNIX.

Da NT version 4.0 lige for tiden er hurtigere end W95 (SuperUsers har udført test med samme resultat som PC-World) kan man lige så godt springe W95 over. Dog tillader W95 i kraft af den lave sikkerhed frække kald af hardware og er derfor et bedre valg for brugere, der fortsat vil køre DOS og W3.11 applikationer.

- Næste trin i hierarkiet er workstations, Voldborg-maskinerne. UNIX klassiske styrkeområde med talknusing og grafik i særklasse. Her kan Voldborg idag få rå power nok til sine vejrudsiger under NT, og hvis han idag skulle vælge, tror jeg, han ville vælge NT, fordi han syntes, det lignede W95, som han allerede kendte, siger Brian Eberhardt.

NT Workstation (der er lig med serverudgaven bortset fra en vendt bit og prisskiltet) er efter hans vurdering et ganske udmærket system. Men eksempelvis grafiksyste- met er jo reelt også en SGI-opfindelse.

NT WS er på ingen måde bedre end UNIX WS, men det

virker bekendt for brugerne, fordi det på grænsefladen er en W95 look-alike. Det er også lettere at forbinde NT og W95 indbyrdes i små systemer, men vil man mere end dele filer, og handler det om rigtigt mange brugere, så hopper kæden hurtigt af - efter 357 klik på musen i et forsøg på konfiguration.

“Windowsbrugere kommer hurtigere igang end UNIX-brugere, men kæden hopper også meget hurtigere af”

UNIX har idag et forspring på tusindvis af skræddersyede applikationer, men selv dette kan næppe få brugerne til at blive i folden på sigt.

- Lyngsøe er idag på kundekrav ved at portere klientdelen af et gigantsystem til NT. Og det er en ren portering, ikke nyudvikling af funktionalitet. Tilmed er for-

skellen til Motif-brugerfladen marginal, men det er eksplicit på kundeønske, fortæller Brian Eberhardt.

UNIX-softwarehuse hører også græsset gro og begynder at udvikle både til NT og UNIX på client-siden - de skal jo følge kunderne - mens de store servere fortsat bliver UNIX-territorium.

- I hvert fald ved generati- onsskifter vil brugere overveje, om de skal blive i UNIX eller skifte med alt det bøvl, der følger med et skift. Om bare få år, tror jeg, vi ser et større nysalg til NT end til UNIX, siger Brian Eberhardt.

Halvgod UNIX i helgod forklædning

Dette skift, som Brian Eberhardt forudser, til trods for at NT med en million brugere hånligt kunne affejes som et mindre og ret beset overflø- digt operativsystem, sker altså ikke, fordi NT tilbyder ny funktionalitet. Faktisk er NT så UNIX-agtig, at man kunne kalde NT for en halvgod UNIX i en helgod forklædning.

Kun halvgod, fordi selv om NT på sin vis er et flot (det er nemmere at lave elegante løsninger, når man starter helt forfra), så er det ikke et modent operativsystem.

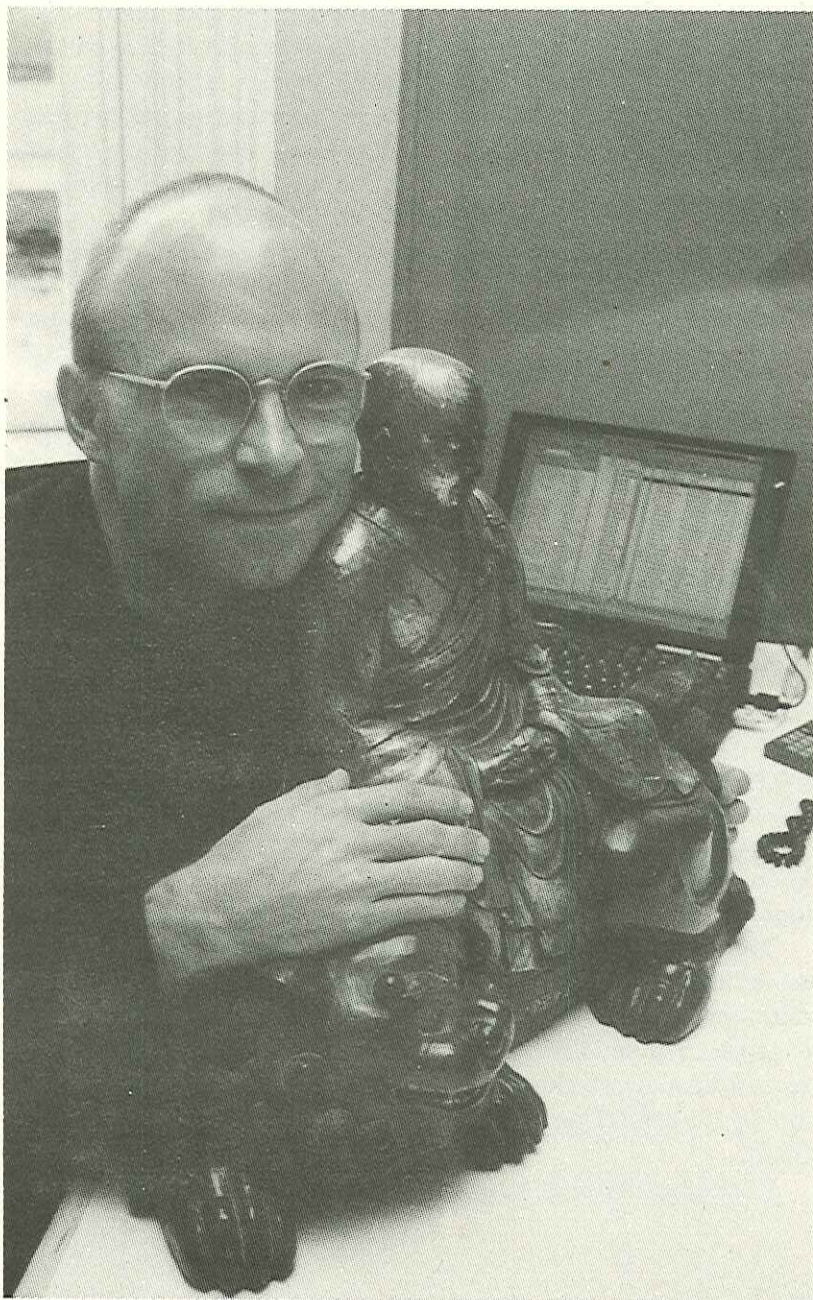
Dog ser version 4 ud til at være mere gennemarbejdet, der er tænkt mere på server-siden. WEB og Frontpage er indbygget, og NT's domænebegreb WINS er integreret med DNS.

NT kører på langt færre platforme, senest har Microsoft droppet MIPS-processorerne. SGI har udvist begrænset forståelse overfor den officielle begrundelse om, at 12 millioner solgte processorer er for få.

Og NT's skalerbarhed er begrænset. For det første fordi langt færre parallelle processorer kan håndteres, for det andet fordi der kan skrues langt højere op for dampen i UNIX-processorer.

Billedlig talt dækker NT området fra trædecykel til skrabet Toyota Corolla, mens UNIX går helt op til TGV-tog.

Det er da også i større el-

ler transaktionstunge installationer, at NT må kaste håndklædet i ringen, men nu har både Amdahl og Tandem imidlertid annonceret fremtidig støtte til NT.

“NT = Ny Teknologi. Sloganet er enten en dårlig vittighed eller skrupelløs markedsføring”

To hjemlige eksempler er CyberCity og Sundhedsstyrelsen. I Riskjærs internetforretning startede man med NT, fordi det så bekvemt ikke krævede teknikere i hvide kitler for at holde liv i systemet.

Men NT fik lynhurtigt åndenød over de mange transaktioner. Mainframe OLTP er jo heller ikke lige Microsofts klassiske styrkeområde. Og ud røg NT og ind med UNIX.

I Socialministeriet kan

første bruger godt åbne en 1 Gb fil. Når nummer to går i gang bliver systemet langsomt, og ved nummer tre går det i coma efter ialt tre transaktioner. Årsagen er ikke fuldt afdækket.

Så når der er mange transaktioner, store data-mængder eller mange brugere, kort sagt den virkelige belastning ude i den virkelige verden, så er NT ikke et realistisk bud. Endnu.

NT server, der jo er afsløret som 99,999999 % identisk med NT WS, kan derfor angribe Novell- og Mac-servere idag, mens det ikke er en reel trussel mod UNIX-baserede databaseservere.

Men det kan det blive. Hjernen bag NT, Dave Cutler, blev headhuntet fra Digital. Brian Eberhardt beskriver ham som en af de virkelig tunge, tunge drenge med stor erfaring med store operativsystemer.

At NT så blev sendt på gaden, før det var fuldmodnet, kan vel nærmest beskrives som en ægte Microsoft. Giganten har jo en lang tradition at kunne se markedsmu-

ligheder og slå til i det helt rette øjeblik. Og med markedsføringsøjne kan man ikke andet end beundre Seattle-drengene for deres evner til at besætte markeder med produkter, der mest af alt er hensigtserklæringer og som kræver en uendelig strøm af patches, når de endelig kommer.

□

Standardisering af Java - DKUUG bliver center

Keld Simonsen

Java er det nye buzz-word omkring Internet. Dette er fordi det lover en platformsuafængig måde at lave applikationer på, endda fuldt integreret i Internettet og uden sikkerhedsproblemer.

Java består af et programmeringssprog, der er en mellemting mellem C og C++, og en virtuel maskine, der afvikler en byte-kode, som er fælles for alle platforme (ligesom Pascals P-kode i vores unge dage).

På grund af den store kommercielle interesse har ISO nedsat en studiegruppe, der skal undersøge hvordan man kan standardisere Java.

Java er udviklet af Sun Microsystems, og det er spændende at se om de vil frigive Java til standardisering.

DKUUG er involveret i processen idet vi lægger email faciliteter og web-sider

J
a
v
a

til. Email-listen for Java Studie Gruppen hedder `sc22jsg@dkuug.dk` - og den er mod sædvane in ISO åben for alle, du kan melde dig til på adressen `sc22jsg-request@dkuug.dk`. Der er lavet en lille hjemmeside på adressen <http://www.dkuug.dk/JTC1/SC22/JSG/>.

Hvis du er interesseret i at deltage mere aktivt i standardiseringsprocessen af Java, - eller evt hjælpe med til at lave en bedre Java web-side, kan du sende mig en email - `keld@dkuug.dk`. DKUUG har et standardiseringsudvalg som deltager meget aktivt i international og europæisk standardisering, og vi er lige nu åbne for nye medlemmer.

□

OLAP åbner for værdierne i dit DataWarehouse

Mængden af data fortsætter med at vokse, og selvom virksomheden måske allerede har investeret i et DataWarehouse, er det ikke nogen garanti for, at de mange informationer kan fungere som det optimale beslutningsgrundlag. Pilot V5.0 er et OLAP værktøj, der kan udnytte såvel det eksisterende DataWarehouse som alle former for relationelle databaser og øvrige eksterne datakilder.

Af Lars H. Jensen

Vision International er en fem år gammel konsulentvirksomhed, der har specialiseret sig i de større EIS og OLAP baserede løsninger. Virksomheden kan med rette kalde sig Vision International, da den har kunder over det meste af Europa; Schweiz, Sverige, Norge, England, Holland og Belgien får jævnligt besøg af en eller flere af de otte konsulenter fra Vision. Konsulenterne er ikke alene teknisk velfunderede, men har også en økonomisk baggrund. Det er af stor betydning, idet mange

af problemstillingerne har et kraftigt økonomisk tilslut. Vision har igennem alle årene baseret deres løsninger på Pilot-s produkter, tidligere kendt som LightShip, der er en hel produktfamilie af avanceret beslutningsstøtte-software, som senest er frigivet i en version 5.0. Firmaet bag Pilot, Pilot Software, er en del af den multinationale Dun & Bradstreet koncern, der er førende indenfor strategisk udnyttelse af information.

OLAP - mere end blot et værktøj

- Vision International har en detaljeret viden om, hvordan man kan udnytte selv meget store mængder af data, således at de mange valg der konstant må foretages, baseres på præcis de informationer, der er relevante for beslutningstageren. Beslutningsstøtteværktøjer har tidligere været forbeholdt ledelse, analytikere og rådgivere. Nu er produkter og teknikker modnet, og der kan spares mange penge ved også at give alle øvrige brugertyper

mulighed for at træffe de rigtige beslutninger, siger Jørgen Lindhoff, direktør i Vision International.

- Teknikken hvormed dette kan gøres kaldes OLAP (On-Line Analytical Processing). Pilot bygger på OLAP baseret teknologi, og går et skridt videre end de traditionelle EIS værktøjer. Informationer kommer fra en vilkårlig datakilde uanset organisering. Det bedste resultat opnås, såfremt virksomheden allerede har opbygget et fornuftigt DataWarehouse. I så fald kan der typisk opstilles en Pilot OLAP prototype på en lille uges tid, siger Bjørn Johannesen, salgschef i Vision International.

- Faktisk kan man selv nemt generere OLAP strukturer med DataWarehouse som datakilde via Pilot Desktop, tilføjer han.

Selvom Pilot er gearet til fuld integration med det eksisterende DataWarehouse, er der sørget for at alle relationelle databaser nemt kan fungere som datakilde.

Er OLAP nødvendigt?

Direktør Jørgen Lindhoff svarer:

- I princippet kan OLAP undværes, men det resulterer i komplekse forespørgsler og lange svartider. De lange svartider skyldes relationsdatabasens mange tabeller og indeksstrukturer, der hurtigt bliver ineffektive ved større datamængder. Ofte må man derfor have specialister til at tune den relationelle database eller sit DataWarehouse. Den store gevinst ved et OLAP produkt som Pilot er den multidimensionelle struktur, der anvendes ved organisering af data. Ved aggregering af data - groft sagt sammenlægning af data til et overordnet niveau - sørger Pilot for at mængden af data reduceres, men uden at informationer mistes. Når de resulterende informationer præsenteres på en letforståelig måde, bliver overblikket pludselig langt bedre, og hidtil uopdagede sammenhænge træder frem. Ånsker man at forfølge bestemte informationer klikker man sig til mere granu-

laritet ned igennem niveauerne. Grænsen mellem OLAP og DataWarehouse er defineret på det tidspunkt hvor OLAP modellen opbygges, men ønsker man at gå længere ned end det mest detaljerede niveau i OLAP modellen stopper Pilot ikke her. Pilot Desktop sørger for at etablere de nødvendige links, og således kan man komme helt ned og identificere atomerne i den oprindelige datakilde.

Struktur på informationerne

- Hvis man vil have real-time adgang til data med OLAP begrænses ydeevnen af det operationelle system. Man skal huske at spørge om hvor vigtigt det egentlig er at få real-time informationer. Vores erfaringer er, at der næsten aldrig er behov for real-time data, siger Jørgen Lindhoff og fortsætter:

- Pilot danner OLAP modeller ud fra enhver datakilde, og resultatet er et lynhurtigt velorganiseret statistisk opslagsværk.

Opdatering af data, dvs. konstruktion af de multidimensionelle OLAP modeller, kan finde sted efter behov, typisk ved natlig batch-kørsel. Det er naturligvis muligt at arbejde med real-time data, men typisk vil det gå kraftigt ud over hastigheden, især hvis data skal hentes on-the-fly fra en ekstern datakilde. Eksempelvis skal det operationelle system sørge for at op-søge og formidle dem videre til Pilot, hvilket alt andet lige vil være langsommere end hvis informationerne i forvejen er organiseret i henhold til reglerne for OLAP.

Pilot i praksis

Vision International er i øjeblikket med til at gennemføre en stor beslutningsstøtte-løsning for Novo Nordisk Insulin Divisionen. Her skal der designes og implementeres et DataWarehouse, der skal fungere som datakilde for OLAP i form af Pilot. Systemet skal stilles til rådighed for alle relevante niveauer i organisationen, hvorved man sikrer en højere effektivitet og dermed forøget kon-

kurrenceevne. Pilot, eller dets tidligere inkarnation LightShip, anvendes mange steder, blandt andet i mere end 100 kommuner i Danmark, og Kommunedata er således en af Visions gode kunder. En Pilot V5.0 opgradering er aftalt og vil blive installeret ude hos kommunerne inden årets udgang.

Viden er mere end værktøjer

- Et DataWarehouse er den mest fornuftige måde at organisere store komplekse informationsmængder på, men kan alligevel betragtes som en mellemstation, siger Jørgen Lindhoff.

Har man ikke et DataWarehouse kan Vision hjælpe med at designe og implementere et sådant. Det kræver ekspertise og forståelse for kundens ofte komplicerede problemstillinger at foretage de rigtige designvalg, fortsætter han. Pilot kan gøre brug af både den relationelle og OLAP-databaseteknologien, og man er derfor ikke bundet af tidligere investe-

ringer, ligesom man frit kan investere i helt ny teknologi. Med Pilot kan man bringe den vigtige viden der ligger skjult, frem i lyset, og derved eksponere den sande værdi af sit DataWarehouse.

□

Denne artikel er bragt med tilladelse fra ComputerBulletin

De svære ord

Et minileksikon

*Bjørn Johannesen
Vision International A/S*

EIS

Operationelle systemer er udviklet til at registrere en ordre, udskrive en faktura og så videre. I forbindelse med beslutninger og planlægning er der behov for at analysere data uafhængigt af systemer og funktioner. Beslutningsstøttesystemer der på denne måde går på tværs af de daglige transaktioner, kaldes EIS eller Ledelsesinformation. Begreberne anvendes i flæng, men betyder det samme. Executive Information Systems var den oprindelige definition, men beslutningstagere på alle niveauer i organisationen har behov for relevant information til tiden.

Et EIS system består af analyseværktøjer baseret på OLAP, hvor datakilden er Data Warehouse og/eller operationelle systemer.

Data Warehouse

Selvstændig database, ofte SQL baseret, der indeholder udtræk af de vigtigste informationer fra et eller flere operationelle systemer. Kan også indeholde eksterne data. Data Warehouse egner sig ikke til on-line rapportering og data-analyse på grund af svartiderne.

OLAP

On-line Analytical Processing. Multidimensionel database, der afspejler brugerens virkelighed. For at kunne udnytte store datamængder i Data Warehouse eller andre datakilder, kræves en OLAP database. Dette erstatter ikke et Data Warehouse. Tværtimod. Data Warehouse udgør datakilden. OLAP og de integrerede værktøjer er analysedelen hvor information præsenteres på en fleksibel og dynamisk måde. Uden ventetider !

OLTP

On-line Transaction Processing. Transaktionssystemer til afvikling af virksomhedens operationelle funktioner. Ofte baseret på en SQL database. Ikke velegnet til interaktiv analyse og rapportering på grund af svartiderne.

Data Mining

Automatisk analyse af store datamængder for at finde sammenhænge i data. Dette kan være en umulig opgave ved manuel eller traditionel databehandling. Data Mining er baseret på statistiske analyser og brugerdefinerede modeller. Anvendes typisk indenfor salg og marketing for at segmentere kundegrupper og kunne forudsige købsmønstre og afsætningsmuligheder.

Datakilden er store, SQL baserede databaser.

□

Riskær vil have erhvervskunder

CyberCity udfordrer ikke TeleDanmark, men tror på sameksistens

Ole Farbøl*Foto: Leif Tuxen*

For mange år siden skulle Deres udsendte som ung journalistelev første gang interviewe Erhard Jacobsen. Det var dengang, partiejeren konsekvent spruttede ild og forbandelser over journalister på tv-skærmen.

Stor var forbløffelsen, da herren overfor en repræsentant for et trykt medie afslørede sig som et overcredentligt imødekommende, hjælpsomt og fredsommeligt væsen.

Først når tv-projektørerne blev tændt, trykkede han på on/off knappen og rasede ubehersket løs. De allerfleste danskere kender kun denne side af dobbeltmennesket, som Buster Larsen udødeliggjorde i Hov-Hov.

Klaus Riskær i det virkelige liv er derimod 100 procent identisk med Klaus Riskær på tv-skærmen. Live er han nøjagtigt så arrogant og samtidig imødekommen, som man har set ham på husalteret.

- Der er grænser for hvil-

ke oplysninger af kommerciel karakter, jeg vil give, er det første, han siger. Kun overhalet af goddag.

Og pressen er han stort set færdig med at optræde i, men DKUUG-nyt er så specielt et blad, at han alligevel har sagt ja til et interview.

- CyberCity har 180.000 dial-in minutter om dagen, vi har 10.000 opkald hertil, 850.000 hits på serveren, og vi sender 5-6 Gigabyte data ud til omverden om dagen, fortæller Klaus Riskær.

De oprindeligt 16 modems er udvidet til 406 og yderligere 200 er i ordre. I oktober åbnede forretningen 2.154 nye konti.

- I tredje og fjerde kvartal er vi begyndt at tjene penge. Vi får en 7-8 millioner i årsomsætning i år og regner med 17-19 millioner næste år, så det er en lille bolschebutik, siger han.

Personen Riskær

Men så er han heller ikke villig til at fortælle ret meget mere om ApS SPKR 4 Nr. 3518 - bedre kendt som CyberCity. Da der endnu ikke

er indleveret regnskaber, er der ikke meget at hente i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Kapitalgrundlaget er beskedent med 200.000 i anpartskapital, adressen var oprindeligt i privaten i Amaliegade, og man gætter næppe forkert ved at antage, at selskabet står i hustruens navn.

- Vi er en sund virksomhed, vi har ingen banklån, men er finansieret via leverandørkreditter,

Nu står banker næppe heller i kø for at låne Riskær penge. Men hvordan det end lykkes for ham, så er han gået økonomisk i gulvet med stil. Habitten er stadig ulastelig, og den er ikke fra Hennes & Mauritz.

Klaus Riskær afviser blankt, at hans person kan være et problem for CyberCity.

- Vi har stor tilgang af erhvervsvirksomheder som kunder. De er interesserede i, om vi er distributionseffektive. Jeg tror ikke min person interesserer dem, hvis de overhovedet ved, at jeg leder CyberCity.

Heller ikke retssagen mod ham anser han for et problem. For det første hævder han ikke at have den ringeste tvivl om, at han bliver på den rigtige side af tremmerne, for det andet at det selvfølgelig er hårdt samtidig at banke en forretning op og skulle bruge tid på en kompliceret retssag. Men det er en periode, der bare skal overstås.

Ingen anarkister hos Riskær

- CyberCity køres af en lille hård stab på 12 mand plus freelancere til support og undervisning. Vi har et godt arbejdsmiljø med øjenkontakt til alle, det er vigtigt i en ny-startet virksomhed med hands-on, fortæller Klaus Riskær.

Og de skal arbejde for føden. Målet er to millioner i bruttoomsætning pr. ansat. Riskærs egen arbejdsuge er på cirka 60 timer, så føden kommer ofte fra de fire forskellige pizzaleverandører, der ligger lige rundt om hjørnet.

- Ingen anarkister er mere end tre måneder hos mig. Her er alle meget resultatorienterede, der er ingen pjat, de er professionelle, som ikke er bange for at tage fat, siger Riskær, som skelner mellem kreativitet og anarki.

Opkoblingsproblemer

CyberCity startede med at køre på NT. En løsning, som Riskær mener, var tilstrækkelig i projektstarten, da niveauet var en Internet-café i det indre København.

Men da projektet kom i omdrejninger, og kunderne begyndte at klage massivt over opkoblingsproblemer, måtte NT sættes på porten. I stedet kom der helt andre Unix-boller på suppen med SGI-maskiner og Free BSD.

- Men med den tilgang, vi har, så vil der jævnligt opstå problemer. Jeg ved ikke, hvor det næste kritiske niveau er, men det er svært at følge med successen. Vi skal til at se på serverstrukturen og på databasesiden, fordi vi nu er oppe i mængder, der i perioder giver problemer.

CyberCity var en af de før-

ste til at gå i Interconnect forhandlinger med TeleDanmark, og Klaus Riskær mener, aftalen vil blive et benchmark for branchen.

Frygter ikke TDM

Han er ikke bange for, at TeleDanmark skal tage sine økonomiske muskler i brug for at sætte sig suverænt på Internet-markedet.

- TeleDanmark har en interesse i en bredt funderet Internetindustri i Danmark, så jeg tror på en cohabitation. CyberCity har cirka 25 procent af massemarkedet, og vi vil ikke ud i et Sonofon/TDM-ræs.

Derfor udfordrer CyberCity ikke TDM ifølge Riskær.

- Vi annoncerer end ikke, men vi tager selvfølgelig telefonen, når den ringer, siger Klaus Riskær.

Om TDM mener det samme får stå hen i det uvisse. For et år siden fortalte Klaus Riskær til DKUUG-nyt, at han ikke frygtede konkurrence fra branchens veteraner, fordi han henvendte sig til privatkunder, der var en anden kundekreds.

Dem har TDM nu ellers også et godt øje til - omend Opasia-succesen foreløbigt er mådelig.

Og man kunne forestille sig TDM-folk undre sig over CyberCitys måde at undlade at udfordre på, fordi CyberCity nu også går efter virksomheder og institutioner.

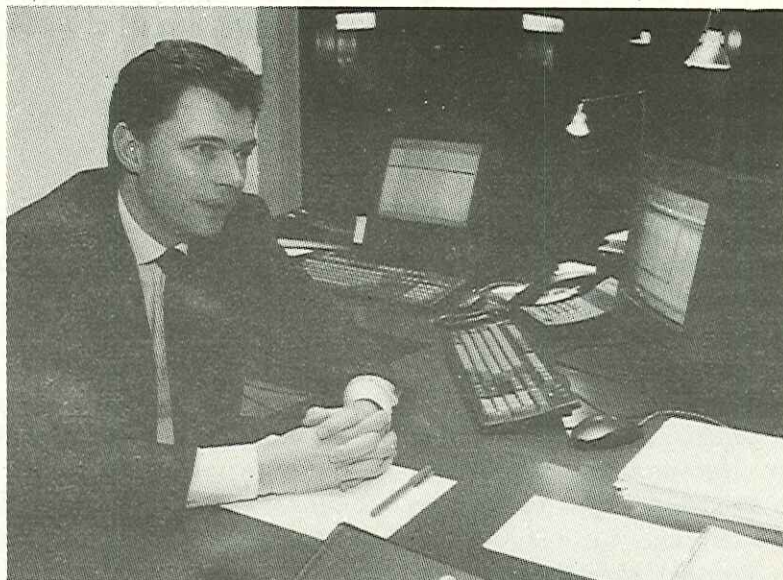
- Vi bevæger os op i det næste vindue på markedet: Små og mellemstore virksomheder, skoler og offentlige institutioner, som vi også anser for et massemarked.

Her har CyberCity skruet forskellige ISDN-pakker sammen. Herunder med Proxyserver, LAN-opkobling fra Bay Networks og en firewall kaldet Knox-Box, som Riskær med stolthed fortæller er testet af The Party i Ålborg.

Det efterfølgende punkt på dagsordenen er også udpeget. Det er salg af faste linier.

Forlagsvirksomhed

- På sin vis er jeg tilbage, hvor jeg startede i sin tid med Kanal 2 og Børsinformation - elektronisk forlags-

virksomhed. Tiden som finansmand blev blot et mellem spil, fortæller Klaus Riskær.

CyberCity skal nemlig ikke kun levere linier, men også indhold til nettet. Homepagen vedligeholdes af tre mand.

- Vi har Ritzau, Moneyline og Gamenews for blot at nævne nogle services. Vi har etableret Medi-net for læger og vil åbne flere og flere specialområder til brancher, fortæller han.

Klaus Riskær har netop nedlagt sit hverv som formand for leverandørforeningen og trukket CyberCity ud.

- Vi har nogle store klodser indenfor for eksempel censur, ophavsret, kryptering og betalingshåndtering, der skal løses. Da der ikke kunne blive enighed om, at det skulle ske gennem leverandørforeningen, har jeg valgt at trække mig.

□

Konstituering

Her er resultatet af bestyrelsens konstituering

Udvalg, med formand nævnt først:

- **Medlemsmødeudvalget** (mmu): Kim Biel-Nielsen, Keld Simonsen, Peter L. Holm, Bjørn Johannesen, Myanne Olesen, Brian Eberhardt, Peter Lange, Lene Abild, Hans Kurt Ibsen, Henrik Kirkeskov
- **Klubudvalget** (klb): Brian Eberhardt, Keld Simonsen, Kristen Nielsen, Myanne Olesen, Jacob Bække-Groome, Gert Illemann, Jens Fallesen
- **Netforum** (net): Kristen Nielsen, Keld Simonsen, Bo Holst-Christensen, Flemming Kraglund, Jens Fallesen, Klaus Hansen, Micheal Quaade, Søren Schmidt, Myanne Olesen, Poul-Henning Kamp, Kim Wohlert
- **Bladudvalget** (bld): Bjørn Johannesen, Peter L. Holm, Keld Simonsen, Jacob Bække-Groome, Gitte D'Arcy, Søren Oskar Jensen, Poul-Henning Kamp
- **Administrationsudvalget** (adm): Myanne Olesen, Keld Simonsen, Kim Biel-Nielsen, Benny Michelsen
- **Eksternt udvalg** (ext): Keld Simonsen, Kim Biel-Nielsen, Myanne Olesen, Kristen Nielsen
- **Standardiseringsudvalget** (std): Keld Simonsen, Peter Enø Cordsen, Sven Thygesen, Kristen Nielsen, Kim Wohlert
- **Marketingsudvalget** (mkt): Benny Michelsen, Keld Simonsen, Bjørn Jørnvig, Myanne Olesen, Peter Lange, Peter Boll
- **Fora**: Myanne Olesen, Bjørn Johannesen, Bjørn Jørnvig, Keld Simonsen, Peter Boll, Bo Holst-Christensen
- **Festudvalget** (fest): Kristen Nielsen, Lene Abild, Brian Eberhardt

Bemærk: Ny formand for klb (Brian Eberhardt), ny formand for bld (Bjørn Johannesen), ny formand for mkt (Benny Michelsen)

□

Konkurrence

Den korteste sætning med alle de danske bogstaver

*Sven Thygesen
Kommunedata*

Hvem kan finde den korteste meningsfyldte sætning, som indeholder alle tegn i det danske alfabet? Dansk Standard har startet en konkurrence mellem læserne af IT-Standardnyt. Efter aftale med DS har DKUUG besluttet at starte en tilsvarende konkurrence blandt sine læsere. Altså inviterer DKUUG-Nyt sine læsere til at finde den korteste sætning. Efter hvert nyt offentliggjort forslag, som er kortere end det hidtil korteste og som stadig er læsevenligt, udlodder DKUUG-nyt 3 flasker god vin. For god ordens skyld skal det lige nævnes, at redaktionen træffer den inappellable beslutning om et forslag er læsevenligt.

Når man skal teste om alle de danske specialbogstaver kan overføres korrekt, plejer vi i Danmark at skrive "blåbærgrød" eller "kødpålæg" og "BLÅBÆRGRØD" eller "KØDPÅLÆG". Det gør vi ud fra devisen, at hvis det går godt, så går det nok også med resten af bogstaverne.

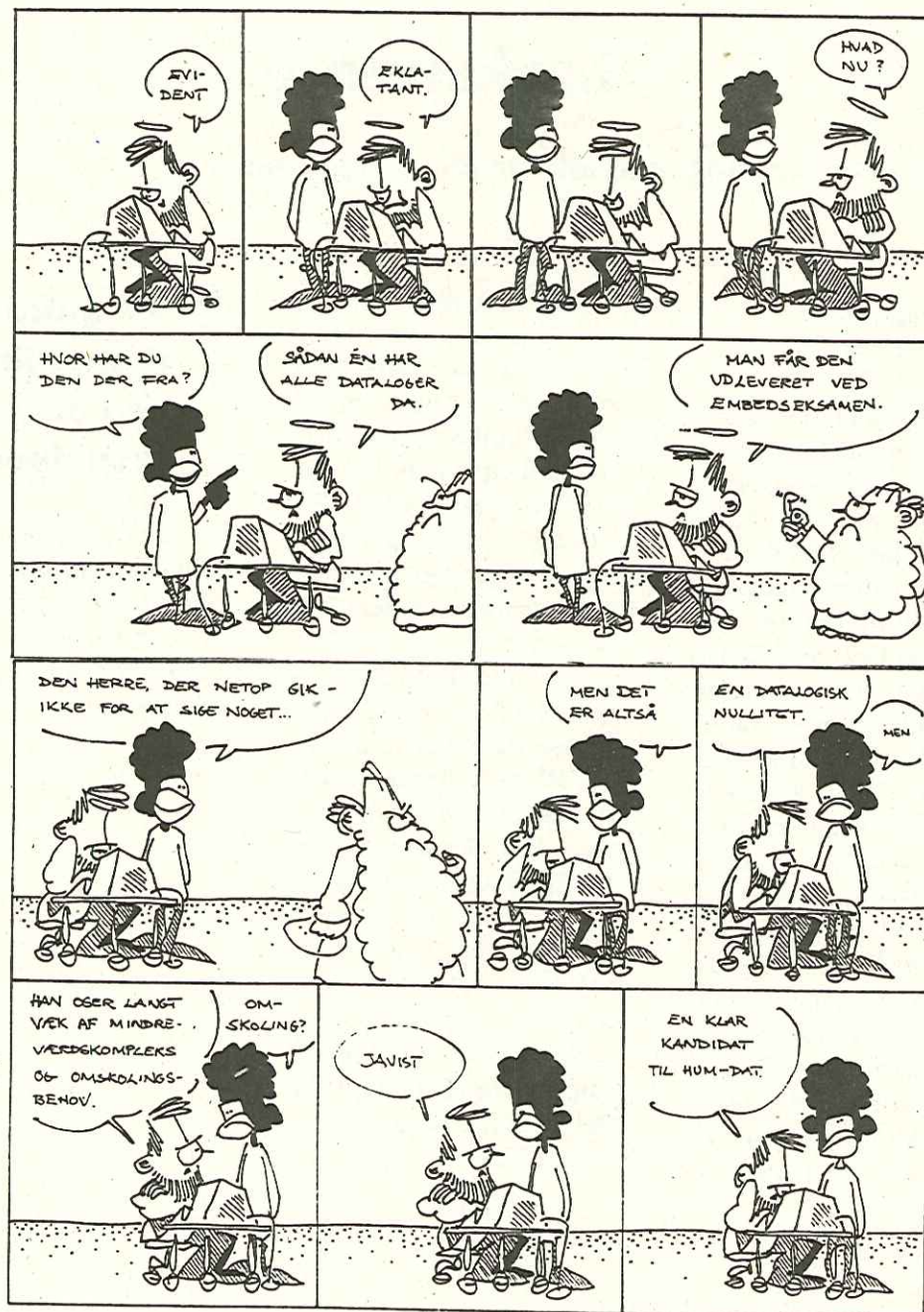
Man kan naturligvis vælge at sende hele ISO 8859-1 tegnsættet og så kontrollere om alle tegn kommer ukorrumpet frem - tegn for tegn. Men det kunne være hurtigere og sjovere at læse en sætning, som indeholdt alle tegn i det danske alfabet og som giver en vis mening.

Det har amerikanerne gjort for deres alfabet (a-z). Det kom der følgende sætning ud af:

***"The quick
brown fox jumped over the
lazy dogs"***

Denne sætning fylder i alt 45 positioner inklusive mellemrum og indeholder bogstaverne a-z. Men altså, hvordan skal den danske udgave se ud?

□

Klubaften i København

ActiveX

Bjarne B. Dollerup, Systems Engineer
Microsoft Danmark A/S

28. januar 1997
kl. 19:00 - 22.30
Datalogisk Institut (DIKU)
Universitetsparken 1

Nu har vi hørt så meget om Java er det på tide at høre noget om konkurrenten ActiveX. Vi har fået en tekniker fra Microsoft til at komme og fortælle om ActiveX. Klubaften vil indeholde følgende:

En overordnet gennemgang af Microsoft ActiveX platformen. Microsoft ActiveX er en overordnet arkitektur for hvorledes binære komponenter kan kommunikerer med hinanden - uafhængigt af operativsystem og udviklingsværktøj. ActiveX indeholder en række forskellige delelementer:

ActiveDesktop
ActiveDocuments
ActiveX controller
ActiveServer

Og mange andre. ActiveX indeholder ligeledes en platformsuafhængig kommunikation kaldet DCOM (Distributed COM) til netværksbaseret komponentkommunikation.

DKUUG-Nyt udgives af:
Dansk UNIX-system Bruger Gruppe
DKUUG, sekretariatet
Fruebjergvej 3
2100●København Ø
Tlf. 3917 9944
Fax 3120 8948
Email: sek@dkuug.dk
Man - fre kl. 9 - 16.00

Redaktion

Gitte D'Arcy (ansv.)

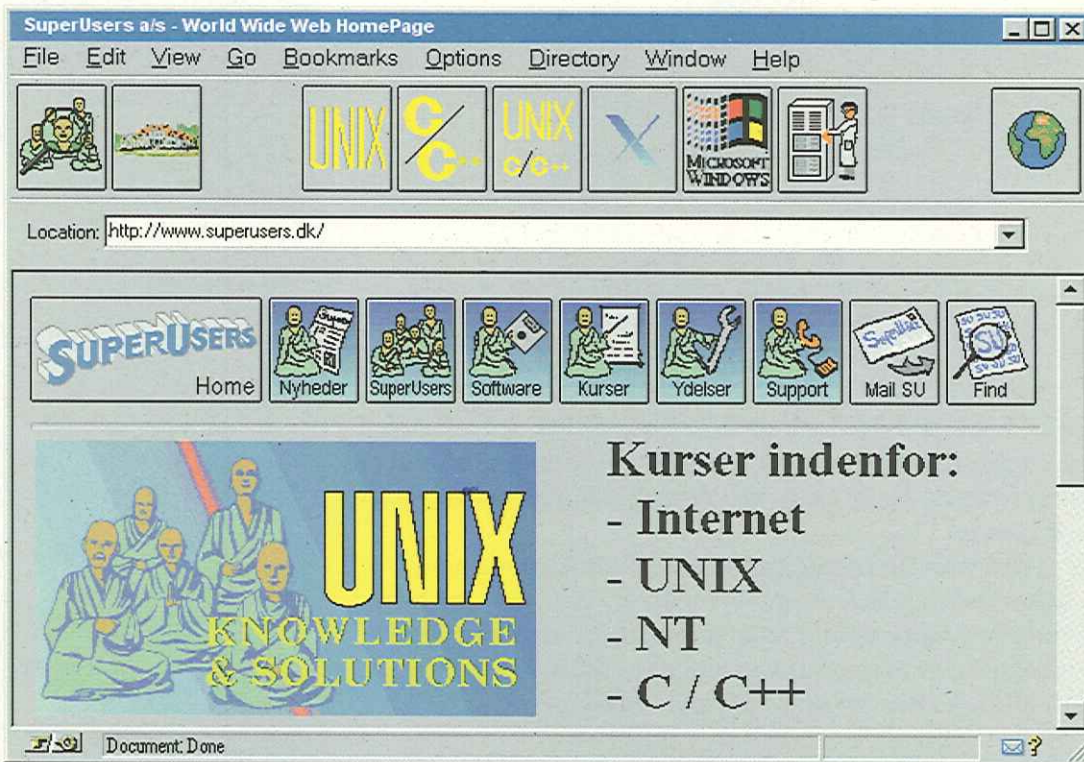
DKUUG-Nyt
Fruebjergvej 3
2100●København Ø
Tlf. 3917 9944
Fax 3120 8948
Email: dkuugnyt@dkuug.dk

Deadline

Deadline for næste nummer, nr. 90,
er fredag d. 10.01.97

DKUUG-Nyt
ISSN 1395-1440

INTERNET	JAN.	FEB.	MAR.	APR.	MAJ	Få den nye 1997 Kursuskalender	
SU-070 Internet Grundkursus	30-31/1		13-14/3		15-16/5		Samt SuperUsers a/s 244-siders hovedkatalog EMAIL: katalog@superusers.dk URL: http://www.superusers.dk
SU-075 Internet Systemadministration			20-21/3		22-23/5		
SU-071 Internet Videregående		20-21/2		17-18/4			
SU-086 WWW Java Basics		24-25/2		14-15/4			
SU-087 WWW Java Advanced		26-27/2		16-17/4			
UNIX / NT							
SU-100 UNIX Grundkursus	6-9/1	3-6/2	3-6/3	7-10/4	12-15/5	SuperUsers a/s Karlebogaard 3400 Hillerød TLF: 4281 0706 FAX: 4218 0705	
SU-110 UNIX Systemadministration Grund.	13-16/1	3-6/2	3-6/3	7-10/4	12-15/5		
SU-500 NT Grundkursus	16-17/1	13-14/2	13-14/3	10-11/4	1-2/5		
SU-510 Supporting Windows NT	6-9/1	17-20/2	10-13/3	14-17/4	20-23/5		